

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

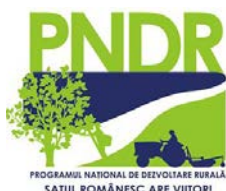

**GRUPUL DE ACTIUNE LOCALĂ COLINELE BUZĂULUI
PROIECT FINANȚAT PRIN PROGRAMUL NATIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ**

ASOCIAȚIA GRUP DE ACȚIUNE LOCALĂ (GAL) COLINELE BUZĂULUI

RAPORT DE EVALUARE PRIVIND IMPLEMENTAREA SDL DE CATRE GAL COLINELE BUZĂULUI IN PERIOADA 28.11.2016 – 01.10.2018

**CONTRACT DE FINANTARE:
C19401036011621018312/28.11.2016**

**GRUPUL DE ACTIUNE LOCALĂ COLINELE BUZĂULUI,
Centrul de zi Iulia Hasdeu, Sat Ojasca, Com. Unguriu,
judetul Buzau, CIF 30985043, Tel: 0723.659.673
www.galcb.ro, leader@galcb.ro; contact@galcb.ro**

CUPRINS

1. Prefață	2
2. Rezumat	3
3. Context	5
4. Scopul și obiectivele evaluării	7
5. Metodologia de evaluare	8
6. Constatările și concluziile evaluării	17
7. Concluzii, recomandări și lecții învățate	25

Capitolul 1

Prefață

Prezentul document intitulat **“Raport de evaluare privind implementarea SDL de catre GAL Colinele Buzaului in perioada 28.11.2016 – 01.10.2018”** reprezinta o analiza aprofundata, cu caracter socio-economic, menita sa identifice, sa cuantifice si sa demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obtinute si schimbarile generate, explicand principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Evaluarea are drept scop realizarea unei aprecieri cu privire la activitatile realizate sau in curs de realizare in cadrul procesului de implementare a SDL, cat sunt de utile, eficiente, eficiente sau sustenabile si analiza modului in care activitatile realizate produc efectele scontate sau nu.

GAL Colinele Buzaului a realizat acest raport de evaluare ca urmare a obligativitatii impuse de Uniunea Europeana GAL-urilor de a realiza evaluarea implementarii Strategiilor de Dezvoltare Locala. Astfel conform Regulamentului European nr. 1303/2013, articolul 34 printre sarcinile grupurilor de actiune locala se regasesc si urmatoarele 2 puncte: *„(g) monitorizarea implementarii strategiei de dezvoltare locala plasate sub responsabilitatea comunitatii si a operatiunilor sprijinite si efectuarea de activitati specifice de evaluare in legatura cu strategia respectiva; [.....] (f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;”*.

Acest raport reflecta progresul realizat de GAL Colinele Buzaului in implementarea SDL pana la data de 1 octombrie 2018. Perioada supusa evaluarii in cadrul acestui document acopera intervalul de timp cuprins intre data semnarii contractului de finantare cu AFIR - 28 noiembrie 2016 si data de 1 octombrie 2018.

Evaluarea s-a realizat efectiv, de catre echipa GAL, in perioada cuprinsa intre lunile octombrie 2018 – februarie 2019.

Echipa GAL Colinele Buzaului este alcatuita din:

- Dl. Socol Dumitru – reprezentant legal al GAL;
- Dl. Mirica Petre – director executiv al GAL;
- Dna. Tudorache Alexandrina – responsabil cu verificarea, evaluarea si selectia proiectelor;
- Dl. Serban Ion – responsabil cu animarea teritoriului;
- Dl. Desliu Dionisi – responsabil cu monitorizarea proiectelor.

Acest raport a fost realizat pe baza datelor detinute si colectate de GAL Colinele Buzaului in cadrul procesului de implementare a SDL, urmarind pas cu pas o serie de actiuni cuprinse in planul de evaluare si cu respectarea prevederilor si indicatiilor incluse in cadrul Ghidului Operational privind Evaluarea Implementarii Strategiilor de Dezvoltare Locala elaborat in luna iulie 2018.

Capitolul 2

Rezumat

Asociația Grup de Acțiune Locală (GAL) Colinele Buzăului, reprezintă un parteneriat privat-public (12 parteneri publici, 23 parteneri privați și 3 asociații) al cărui scop este sprijinirea potențialilor beneficiari (antreprenori privați, primarii, asociații, etc.) din teritoriul acoperit de GAL să acceseze fonduri europene nerambursabile, disponibile prin intermediul PNDR 2014-2020.

În cadrul acestei strategii GAL Colinele Buzăului are la dispoziție un buget total în valoare de 1.961.823,81 Euro – din care 1.569.776 Euro pentru finanțarea proiectelor depuse de beneficiari și 392.047,81 Euro pentru cheltuielile de funcționare.

În cadrul SDL au fost incluse 7 măsuri prin care potențiali beneficiari din teritoriu pot accesa fondurile nerambursabile disponibile:

- M1 / 1C - Încurajarea integrării minorităților locale și a comunităților marginalizate – 22.951 euro fonduri nerambursabile;
- M2 / 2A - Ferme mici – 90.000 euro fonduri nerambursabile;
- M3 / 2B - Tineri fermieri – 162.458 euro fonduri nerambursabile;
- M4 / 6A - Sprijin pentru demararea de activități neagricole – 140.000 euro fonduri nerambursabile;
- M5 / 6A - Sprijin pentru desfasurarea de activități neagricole – 484.367 euro fonduri nerambursabile;
- M6 / 6B - Investiții în infrastructura socială – 70.000 euro fonduri nerambursabile;

M7 / 6B - Investiții pentru dezvoltarea satelor – 600.000 euro fonduri nerambursabile.

Pe scurt scopul prezentului raport de evaluare este acela de a analiza procesul de implementare a SDL, până la data de 1 octombrie 2018, în ceea ce privește:

- Modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- Înțelegerea acțiunilor/activităților care funcționează și care nu funcționează și de ce funcționează sau nu contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

În evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Colinele Buzăului a abordat următoarele teme și întrebări, după cum urmează:

- I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală
 - În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
 - Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?
- II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie
 - În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

-
- In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?
- III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER
- Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)
- IV. Factorii de succes și de insucces
- Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?
- V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B
- În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?
- VI. Stadiul implementării SDL îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL
- În ce măsură au fost îndeplinite obiectivele și indicatorii propuși prin SDL pe baza proiectelor selectate/contractate?

Metodele si tehnicile de evaluare utilizate de GAL Colinele Buzaului au fost:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative;
- Sondajul de opinie.

In urma analizarii celor 6 teme de evaluare si a celor 8 intrebari se pot trage cateva concluzii cu privire la rezultatul evaluarii la data de 1 octombrie 2018:

- Gal Colinele Buzaului a lansat 2 apeluri de selectie pentru 5 din cele 7 masuri cuprinse in strategie. In cadrul acestor apeluri de selectie au fost depuse la GAL un numar total de 42 de proiecte cu o valoare totala nerambursabila de 2.709.949 euro. Din acestea GAL Colinele Buzaului a selectat si depus la AFIR un numar de 30 de proiecte din care 28 sunt eligibile (2 au fost declarate neeligibile). Cele 28 au o valoare totala nerambursabila de 1.456.451 euro – 92,78% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte- restul de proiecte fiind: 1 retras, 4 neconforme, 2 neeligibile si 7 eligibile fara finantare. Din cele 28 au fost contractate 23 de proiecte cu o valoare cumulate de 1.189.318 euro – 75,76% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte. AFIR-ul a platit, pana la data de 1 octombrie 2018, beneficiarilor GAL Colinele Buzaului o suma in valoare de 229.250 euro – 14,60 % din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte - din care: 11.250 euro pentru beneficiarii masurii M2/2A, 120.000 euro pentru beneficiarii masurii M3/2B si 98.000 euro pentru beneficiarii masurii M4/6A;
- Nici unul dintre cele 23 de proiecte contractate nu s-au finalizat astfel incat gradul de indeplinire al obiectivelor si indicatorilor din strategie este "0" deoarece un indicator sau un obiectiv este considerat indeplinit doar atunci cand proiectul este finalizat si beneficiarul si-a primit ultima transa de plata;
- Strategia de dezvoltare locala a fost bine realizata, SDL fiind inca foarte relevanta si cu o logica a interventiei corelata cu nevoile din teritoriu pana in acest moment GAL-ul facand o singura modificare de strategie care nu afectat semnificativ fisele masurilor, indicatorii de monitorizare sau obiectivele;

-
- Impactul implementării SDL la nivelul întregului teritoriu este limitat deoarece necesitățile de finanțare sunt mult mai mari decât sumele disponibile prin GAL;
 - Potențialul de îndeplinire a obiectivelor și indicatorilor pe măsura ce proiectele sunt implementate de către beneficiari este ridicat:
 - ✓ Numarul de exploatații agricole sprijinite prevăzut în SDL este 6 iar numărul de exploatații agricole ce urmează a fi sprijinite prin proiectele depuse este de 10;
 - ✓ Numarul de locuri de muncă nou create prevăzut în SDL este 12 iar numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create prin proiectele depuse este de 16;
 - ✓ Populația netă care beneficiază de servicii/ infrastructura îmbunătățite prevăzut în SDL este de 2.050 de oameni iar numărul locuitorilor ce urmează să beneficieze de servicii/ infrastructura îmbunătățite prin proiecte este de aproximativ 4.500 de locuitori;
 - ✓ Numarul de participanți instruiți prevăzut în SDL este de 25 iar GAL-ul urmează să lanseze măsura M1/1C - Încurajarea integrării minorităților locale și a comunităților marginalizate cu o alocare de 22.951 euro.

Capitolul 3

Context

Asociația Grup de Acțiune Locală (GAL) Colinele Buzăului, cu sediul în Centrul de zi „Julia Hasdeu” din satul Ojasca, comuna Unguriu, județul Buzău, reprezintă un parteneriat privat-public (12 parteneri publici, 23 parteneri privați și 3 asociații) al cărui scop este sprijinirea potențialilor beneficiari (antreprenori privați, primarii, asociații, etc.) din teritoriul acoperit de GAL să acceseze fonduri europene nerambursabile, disponibile prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 pentru finanțarea unor proiecte axate pe diferite tipuri de investiții și activități (agricole, non-agricole, investiții publice, servicii publice și sociale, etc).

În acest sens GAL Colinele Buzăului a fost autorizat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin autorizația de funcționare nr. 036/31.08.2016, pentru a desfășura activități specifice implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, aferente submasurilor 19.2 – „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală” și 19.4 – „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare” în perioada de programare cuprinsă între data semnării primului contract de finanțare – 28 noiembrie 2016 și sfârșitul anului 2023.

Grupul de Acțiune Locală Colinele Buzăului acoperă un teritoriu alcătuit din 12 localități, din care 11 comune fac parte din județul Buzău - Berca, Bozioru, Braești, Canești, Cozieni, Magura, Odaile, Parscov, Scortoasa, Tisau și Unguriu - iar o comună – Jugureni - face parte din județul Prahova.

Numărul total al locuitorilor care fac parte din GAL Colinele Buzăului este de 34.716 locuitori, dispusi pe o suprafață totală a teritoriului de 602,32 km², rezultând o densitate medie de 57,63 loc/km².

Teritoriul GAL Colinele Buzăului este situat preponderent în zona central-vestică a județului Buzău. Teritoriul este omogen și continuu, fiind alcătuit preponderent, ca formă de relief, din dealurile, cu altitudini cuprinse între 400 și 800 de m, aparținând Subcarpaților de Curbura: dealuri de înălțime medie în zona sudică și centrală a teritoriului și dealuri înalte, ce fac trecerea spre zona montană a Carpaților de

Curbura, in nordul teritoriului. Treptele cele mai joase sunt reprezentate de depresiunile dintre dealuri, drenate de diferitele rauri, side albia și lunca străbătută în lung de raul Buzau.

Condițiile socio-economice determina prezenta catorva caracteristici semnificative ale teritoriului:

- prezenta unui numar foarte ridicat de exploatațiilor agricole mici si foarte mici destinate autoconsumului, al caror obiect de activitate principal este apicultura, pomicultura si cresterea animalelor (numarul exploatațiilor agricole este de 17.502, cu o suprafata medie pe exploatație de doar 1,66 ha);
- un potential turistic ridicat, evidentiat prin existenta unor obiective turistice importante (Vulcanii Noroiosi si Lunca Buzaului – situri Natura 2000, Asezarile rupestre de la Bozioru, Tabara de sculptura Magura, Manastirile Ciolanu si Ratesti, etc.), dar insuficient dezvoltat;
- populatie in scadere si in plin proces de imbatranire (27,62% populatie varstnica de peste 60 de ani);
- lipsa locurilor de munca si o dezvoltare economica precara;
- infrastructura de baza insuficient dezvoltata si un grad de acces la servicii, in special cele publice si socio-medicale ce trebuie imbunatatit;
- prezenta unei populatie de etnie roma ce insumeaza 1,64% din totalul populatiei din teritoriu (569 locuitori declarati ca romi).

Avand in vedere cele precizate anterior Grupul de Actiune Locala Colinele Buzaului a elaborat in primele 3 luni ale anului 2016 o Strategie de Dezvoltare Locala a teritoriului acoperit prin a carei implementare se vor atinge următoarelor obiective principale, in conformitate cu obiectivele de dezvoltare rurala din Reg. UE nr. 1305/2013, art. 4:

- Favorizarea competitivitatii agriculturii;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice teritoriului, de atins prin SDL, sunt: crearea si pastrarea locurilor de munca din teritoriu; imbunatatirea calitatii vietii si a atractivitatii zonei rurale; imbunatatirea serviciilor publice si a infrastructurii de baza din teritoriul GAL; sprijinirea integrarii minoritatii rome si a persoanelor defavorizate; imbunatatirea accesului la serviciile sociale si medicale in special pentru batrani, bolnavi, copii si alte categorii defavorizate, imbunatatirea infrastructurii sociale, diversificarea activitatilor economice; dezvoltarea exploatațiilor agricole mici, de subzistenta, incurajarea intrarii tinerilor in agricultura si innoirea generatiilor din sectorul agricol.

In cadrul acestei strategii GAL Colinele Buzaului are la dispozitie un buget total in valoare de 1.961.823,81 Euro – din care 1.569.776 Euro pentru finantarea proiectelor depuse de beneficiari si 392.047,81 Euro pentru cheltuielile de functionare.

In cadrul SDL au fost incluse 7 masuri prin care potentiali beneficiari din teritoriu pot accesa fondurile nerambursabile disponibile:

- M1 / 1C - Incurajarea integrarii minoritatilor locale si a comunitatilor marginalizate – 22.951 euro fonduri nerambursabile;
- M2 / 2A - Ferme mici – 90.000 euro fonduri nerambursabile;
- M3 / 2B - Tineri fermieri – 162.458 euro fonduri nerambursabile;
- M4 / 6A - Sprijin pentru demararea de activitati neagricole – 140.000 euro fonduri nerambursabile;

-
- M5 / 6A - Sprijin pentru desfasurarea de activitati neagricole – 484.367 euro fonduri nerambursabile;
 - M6 / 6B - Investitii in infrastructura sociala – 70.000 euro fonduri nerambursabile;
 - M7 / 6B - Investitii pentru dezvoltarea satelor – 600.000 euro fonduri nerambursabile.

Pana la data de 1 octombrie 2018 GAL Colinele Buzaului a lansat un numar de 2 apeluri de selectie, pentru 5 din cele 7 masuri cuprinse in SDL (masurile M1/1C si M6/6B nu au fost inca lansate la acea data).

In cadrul acestor apeluri de selectie au fost depuse la GAL un numar total de 42 de proiecte cu o valoare totala nerambursabila de 2.709.949 euro. Din acestea GAL Colinele Buzaului a selectat si depus la AFIR un numar de 30 de proiecte din care 28 sunt eligibile (2 au fost declarate neeligibile). Cele 28 au o valoare totala nerambursabila de 1.456.451 euro – 92,78% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte- restul de proiecte fiind: 1 retras, 4 neconforme, 2 neeligibile si 7 eligibile fara finantare. Din cele 28 au fost contractate 23 de proiecte cu o valoare cumulate de 1.189.318 euro – 75,76% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte. AFIR-ul a platit, pana la data de 1 octombrie 2018, beneficiarilor GAL Colinele Buzaului o suma in valoare de 229.250 euro – 14,60 % din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finantarea de proiecte - din care: 11.250 euro pentru beneficiarii masurii M2/2A, 120.000 euro pentru beneficiarii masurii M3/2B si 98.000 euro pentru beneficiarii masurii M4/6A.

Capitolul 4

Scopul și obiectivele evaluării

Scopul și obiectivele evaluării explică de ce este nevoie de evaluare, cui va folosi această evaluare și care sunt intențiile de utilizare a rezultatelor evaluării.

Pe scurt scopul raport de evaluare este acela de a analiza procesul de implementare a SDL, pana la data de 1 octombrie 2018, in ceea ce priveste:

- Modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- Intelegerea actiunilor/activitatilor care funcționează si care nu functioneaza si de ce funcționeaza sau nu contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Prezenta evaluarea se adreseaza urmatoarelor categorii de actori potential interesati de procesul de implementare a strategiei GAL Colinele Buzaului:

- Entități implicate în implementarea și evaluarea PNDR si in evaluarea activitatii GAL-urilor: Autoritatea de Management, RNDR, AFIR, evaluatorul la nivel PNDR;
- Entități instituționale responsabile de elaborarea și implementarea de politici de dezvoltare teritorială: consilii judetene, autoritati locale;
- Beneficiari ai strategiei, alți factori interesați publici și privați la nivel local, membrii comunitatilor din cadrul teritoriului GAL;
- Partenerii din cadrul GAL, Consiliul director GAL;
- Echipa tehnică a GAL.

Evaluarea va fi folosită pentru a identifica și a înțelege:

- Contribuția strategiei la domeniul de intervenție 6B
- Rezultatele și efectele obținute prin implementarea strategiei
- Modul în care abordarea LEADER a contribuit la obținerea rezultatelor și efectelor
- Eventuale măsuri de corecție a strategiei sau a implementării acesteia
- Rolul GAL la nivel teritorial, modul și măsura în care strategia de dezvoltare locală contribuie la dezvoltarea teritorială
- Modul de utilizare a resurselor
- Contribuției GAL și a strategiei la dezvoltarea teritoriului
- Reacțiile din teritoriu la implementarea strategiei, pentru o eventuală reorientare a resurselor acesteia
- Percepției privind GAL și activitatea sa, la nivelul diversilor factori interesați de la nivel local
- Lecții privind strategia de dezvoltare locală viitoare
- Cum poate fi îmbunătățit managementul implementării strategiei, prin analiza activității administrative și de animare a GAL pentru a înțelege cum funcționează acestea și de ce.

Obiectivele evaluării sunt:

- Identificarea și analiza rezultatelor și efectele obținute prin implementarea strategiei
- Analiza contribuției strategiei la domeniul de intervenție 6B
- Consolidarea și îmbunătățirea cunoștințelor personalului GAL
- Modul în care abordarea LEADER a contribuit la obținerea rezultatelor și efectelor
- Înțelegerea acțiunilor/activităților care funcționează și care nu funcționează și de ce funcționează sau nu plus eventuale măsuri de corecție a strategiei sau a implementării acesteia.

Capitolul 5

Metodologia de evaluare

Procesului de evaluare realizat de GAL Colinele Buzăului a urmat următorii pași:

1. Elaborarea Planului de evaluare și constituirea unui Comitet de coordonare a evaluării

În cadrul ședinței Consiliului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Colinele Buzăului din data de 8 octombrie 2018 a fost adoptată decizia nr. 05/08.10.2018 prin care a fost numit Comitetul de coordonare a procesului de evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL și s-a aprobat Planul de evaluare.

2. Selectarea Evaluatorului

În urma studierii Ghidului privind elaborarea evaluării SDL, s-a optat ca raportul de evaluare să fie realizat de către cei 4 angajații ai GAL Colinele Buzăului.

3. Stabilirea tematicii evaluării

În evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Colinele Buzăului a abordat următoarele teme, după cum urmează:

-
- I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală
 - II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie
 - III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER
 - IV. Factorii de succes și de insucces
 - V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B
 - VI. Stadiul implementării SDL îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL

4. Elaborarea design-ului evaluării

Pregătirea metodologiei detaliate de evaluare (alegerea metodelor și tehnicilor de evaluare și elaborarea instrumentelor). În cadrul prezentei evaluări a Strategiei de Dezvoltare Locală s-a optat să fie folosită, ca metoda și tehnica de evaluare analiza documentelor și datelor colectate de GAL.

5. Derularea activității de evaluare

Punerea în practică a metodelor și tehnicilor de evaluare alese, analiza și interpretarea datelor.

6. Redactarea raportului de evaluare

Definitivarea constatărilor, a concluziilor și a recomandărilor. Redactarea raportului de evaluare și aprobarea de către Comitetul de coordonare a evaluării.

Metodele și tehnicile de evaluare utilizate de GAL Colinele Buzăului au fost:

- **Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative.**

Acesta reprezintă un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise - ex. rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte, date de monitorizare ale operațiunilor finanțate, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, monitorizări și rapoarte elaborate de GAL, baza de date a GAL, SDL, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei, documentelor publice (acte normative, strategii sectoriale, politici publice) etc. Informațiile colectate prin studiul documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, a dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

Principalele constrângeri au constat în faptul că majoritatea documentelor și datelor analizate au fost elaborate/colectate în alte scopuri decât pentru realizarea unei evaluări și în faptul că o parte din cei care au analizat aceste documente au fost cei care le-au elaborate inițial astfel încât putea să apară unele tendințe subiective în utilizarea lor în scopul evaluării.

Pentru limitarea acestor deficiențe documentele au fost analizate și de către persoane din GAL care nu au participat la elaborarea lor inițială iar informațiile din documentele analizate au fost reverificate și completate pentru a putea fi utile în evaluare.

S-a utilizat această metodă deoarece necesită un timp relativ redus pentru obținerea datelor, costurile sunt practic zero, datele sunt ușor accesibile și acuratețea datelor este foarte ridicată.

- **Sondajul de opinie.**

Sondajul de opinie este o tehnică cantitativă de colectare a datelor prin adresarea de întrebări prin intermediul unui chestionar. Sondajul de opinie reprezintă o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar. Grupurile țintă pot fi diverse: beneficiari de proiecte, non-beneficiari, beneficiari indirecti (grupurile țintă ale operațiunilor finanțate), populația vizată de strategia de dezvoltare locală, întreprinderi/agenți economici, reprezentanți ONG etc.

Sondajul de opinie se realizează prin aplicarea unui chestionar (conținând întrebări și variante posibile de răspuns, dar și întrebări deschise, la care respondenții au posibilitatea să răspundă conform situației lor specifice) unei anumite părți din întreaga populație vizată (chestionarul se aplică doar subiecților din eșantion).

Sondajul de opinie a fost realizat de GAL Colinele Buzăului prin intermediul chestionarului auto-administrat – un angajat al GAL a distribuit chestionarele cu întrebări, subiecții au răspuns la ele, iar ulterior angajatul a colectat chestionarele cu răspunsurile aferente.

Principalele constrângeri au constat în dificultatea realizării unui eșantion reprezentativ pentru a obține informații relevante cu privire la elementele analizate și în timpul necesar elaborării și aplicării chestionarului.

Pentru limitarea acestor deficiențe s-a realizat un eșantion reprezentativ alcătuit din persoane cu experiențe și cunoștințe adecvate (parteneri în GAL, beneficiari, Potențiali beneficiari, persoane care au participat la realizarea SDL-ului, persoane din teritoriu) pentru a putea completa chestionarul cu informații relevante pentru temele analizate. În ceea ce privește timpul necesar toată echipa GAL a participat la elaborarea și aplicarea chestionarului.

S-a utilizat această metodă deoarece costurile sunt reduse, s-a putut acoperi un grup țintă destul de mare pentru teritoriul GAL și cuantificarea răspunsurilor primite a fost facilă.

În cele ce urmează vom prezenta în detaliu metodologia utilizată pentru fiecare temă de evaluare avută în vedere (teme, întrebări, criterii de evaluare, indicatori, cuantificare, metode/tehnici și surse).

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

Indicatori:

- Numărul de nevoi revizuite
- Numărul de măsuri din cadrul SDL revizuite

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 1. privind relevanța logicii de intervenție a SDL va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe o scală:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
-----------------	-----------	------------------

Daca GAL-ul a identificat schimbari in cadrul listei de nevoi, adaugare sau disparitie, identificate in teritoriu fata de momentul realizarii SDL si daca am introdus sau am desfiintat vreo masura din SDL.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative
- Sondajul de opinie auto-administrat

Surse:

- Documente GAL - SDL si modificarile de SDL; Echipa tehnica a GAL pentru a identifica modificarile de SDL si eventuala introducere sau desfiintare a unei masuri din SDL.
- Populatia din teritoriu, membrii GAL-ului pentru a facilita identificarea schimbarilor cu privire la nevoile din teritoriu – 50 de persoane (parteneri in GAL, beneficiari, potentiali beneficiari, persoane care au participat la realizarea SDL-ului, persoane din teritoriu).

2. Cât de corentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- Sunt activitățile (măsurile, procedurile, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specificali, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

Indicatori:

- Numarul de masuri de sprijin cuprinse in SDL si bugetul alocat fiecarei masuri;
- Numarul de modificari a indicatorilor mentionati in anexa IV din SDL sau in fisa masurii;

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 2. privind coerența logicii de intervenție a SDL va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe o scală:

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
----------------	----------	-----------------

Daca GAL a sesizat ca sunt indicatori din anexa IV SDL care nu sunt trecuti in fisa masurii, ulterior nu au fost preluati in ghid, si nici asumati de beneficiar ca indicator, daca a fost omis in ghid sau declaratiile anexe la ghid un angajament de asumare a indicatorilor de catre beneficiar, daca bugetul masurilor si alocarea pe proiect este suficienta pentru a atinge indicatori asumati, etc.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL - Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestriala a GAL-uri de catre AM PNDR; Echipa tehnica a GAL pentru a verifica aceste documente.

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Criterii de evaluare:

- Numarul de obiective atinse sau cu o probabilitate mare de a fi atinse pe perioada implementarii strategiei

Indicatori:

- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de realizare a infrastructurii sociale si medicale
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de creare de locuri de munca
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de dezvoltare a exploatareilor agricole mici
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de intrare a tinerilor in agricultura
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de imbunatatire a serviciilor publice si a infrastructurii de baza din teritoriul GAL
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de sprijinire a diversificarii activitatilor economice catre zona nonagricola
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate integrarii minoritatilor si a persoanelor devaforizate
- Numarul de proiecte selectate/contractate/finalizate si valoarea acestora

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 3. va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe următoarele scale:

Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

Redusă	Medie	Ridică
--------	-------	--------

Daca masurile, alocațiile financiare si proiectele deja selectate/contractate/finalizate au asigurat/vor putea asigura atingerea obiectivelor din SDL.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL - Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestrială a GAL-uri de către AM PNDR, SDL, Indicatorii prevăzuți a fi realizați în cadrul proiectelor selectate/contractate/finalizate; Echipa tehnică a GAL pentru a verifica aceste documente.

4. In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, in ceea ce priveste numarul de locuri de munca, in cadrul masurilor ?

Indicatori:

- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de creare de locuri de munca
- Numarul de proiecte selectate/contractate/finalizate si numarul de locuri de munca asumate a fi create prin acestea

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 4. va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe următoarele scale:

Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

Redusă	Medie	Ridică
--------	-------	--------

Daca masurile, alocarile financiare si proiectele deja selectate/contractate/finalizate si numarul de locuri de munca asumate a fi create prin acestea au asigurat/vor putea asigura atingerea obiectivului de creare de locuri de munca.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL - Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestriala a GAL-uri de catre AM PNDR, SDL, Indicatorii prevazuti a fi realizati in cadrul proiectelor selectate/contractate/finalizate; Echipa tehnica a GAL pentru a verifica aceste documente.

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

5. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

Criterii de evaluare:

- Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);
- Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.);

- Rezultele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.

Indicatori si cuantificare:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
-------------------------------	--------------------	-------------------

- Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
-------------------------------	--------------------	-------------------

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
-------------------------------	--------------------	-------------------

Daca au fost beneficiari publici care au beneficiat pentru prima data de finantare nerambursabila din PNDR prin GAL sau daca procesul de elaborare/depunere/evaluare/contractare/implementare a fost mai facil si mai rapid prin GAL, etc.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative
- Sondajul de opinie auto-administrat

Surse:

- Documente GAL pentru a identifica proiectele depuse si tipurile de investitii realizate sau propuse spre realizare.
- Beneficiarii publici si populatia din teritoriu, membrii GAL-ului pentru a facilita identificarea schimbarilor cu privire la nevoile din teritoriu – 50 de persoane (parteneri in GAL, beneficiari, potentiali beneficiari, persoane care au participat la realizarea SDL-ului, persoane din teritoriu).

IV. Factorii de succes și de insucces

6. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

Criterii de evaluare:

- Eficienta animarii
- Calitatea procesului de evaluare si selectie a proiectelor la nivel de GAL

- Alocarea financiara din cadrul PNDR programului LEADER, mai precis alocarea pentru GAL, satisface nevoia locala de finantare?
- Respectarea termenelor procedurale de evaluare a proiectelor depuse la AFIR
- Gradul de pregatire a resurselor umane

Indicatori si cuantificare:

- Numarul sesiuni pe masuri cu proiecte a caror valoare depaseste alocarea pe apel
- Numar de proiecte declarate neeligibile de catre AFIR
- Raportul dintre valoarea proiectelor depuse la GAL si valoarea fondurilor nerambursabile disponibile prin SDL
- Perioada de timp pana la semnarea contractului de finantare de catre beneficiar

Redusă	Medie	Ridică
--------	-------	--------

- Gradul de instruire/formare si calificativele obtinute de catre personalul GAL

Redus	Mediu	Ridicat
-------	-------	---------

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL – rapoarte de evaluare a angajatilor, dosare de personal, monitorizari, rapoarte de selectie, etc.

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

7. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii de evaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;
- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

Indicatori:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală;
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite;
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).

Informații suplimentare:

- Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL.

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 7. privind sprijinirea dezvoltării locale în zonele rurale de către SDL va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe o scală:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL pentru a identifica proiectele depuse si tipurile de investitii realizate sau propuse spre realizare, indicatorii realizati sau propusi a fi realizati prin proiecte

VI. Stadiul implementării SDL îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL

8. În ce măsură au fost îndeplinite obiectivele și indicatorii propuși prin SDL pe baza proiectelor selectate/contractate?

Criterii de evaluare:

- Indicatorii prevazuti in SDL au fost indepliniti tinand cont de proiectele selectate/contractate

Indicatori:

- Numărul total al participantilor instruiti
- Numarul de exploatatii agricole sprijinite
- Numarul de locuri de munca create
- Numarul populatiei nete care beneficiaza de servicii/infrastructura imbunatatite
- Valoarea proiectelor depuse la GAL
- Valoarea proiectelor eligibile si neselectate
- Valoarea proiectelor selectate
- Valoarea proiectelor contractate
- Valoarea sumelor platite catre beneficiari

Cuantificare:

Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 8. va fi însoțit de o apreciere a evaluatorului, pe următoarele scale:

Măsura în care au fost atinse obiectivele si indicatorii strategiei in baza proiectelor selectate/contractate:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

Redusă	Medie	Ridică
--------	-------	--------

Daca proiectele deja selectate/contractate si indicatorii prevazuti si asumati prin aceste proiecte au asigurat/vor putea asigura atingerea obiectivelor si indicatorilor din SDL.

Metode/tehnici:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Surse:

- Documente GAL – SDL, rapoarte de selectie, raportari, monitorizari, baza de date a GAL, proiecte depuse; Echipa tehnica a GAL pentru a identifica aceste informatii in documentele antementionate.

Capitolul 6

Constatările și concluziile evaluării

În urma parcurgerii pașilor din Planul de evaluare, aplicării metodologiei, utilizării metodelor și tehnicilor menționate mai sus echipa de evaluare a ajuns la următoarele constatări și concluzii pentru fiecare din cele 6 teme avute în vedere spre analiză în cadrul acestui raport de evaluare.

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

Indicatori:

- Numărul de nevoi revizuite - 0
- Numărul de măsuri din cadrul SDL revizuite – 2

În urma analizei SDL și a analizei rezultatelor sondajului de opinie s-a constatat că nevoile identificate la momentul elaborării strategiei sunt în mare parte aceleași cu cele identificate în sondajul realizat cu ocazia realizării prezentei evaluări.

Astfel conform SDL principalele nevoi identificate în teritoriu sunt: îmbunătățirea infrastructurii locale și a serviciilor publice, crearea de locuri de muncă, sprijinirea dezvoltării de activități economice în domeniile nonagricole, creșterea nivelului de trai, accesul la servicii socio-medicale de calitate, sprijinirea exploatațiilor agricole mici.

Conform sondajului de opinie nevoile din teritoriu sunt:

- Crearea de locuri de muncă și creșterea nivelului de trai – 28%
- Îmbunătățirea infrastructurii locale și a serviciilor publice – 22%
- Sprijinirea dezvoltării de activități economice în domeniile nonagricole – 18%
- Sprijinirea exploatațiilor agricole mici – 16%
- Asigurarea accesului la servicii socio-medicale de calitate – 16%

În ceea ce privește modificările SDL, GAL-ul a realizat o singură modificare de strategie, în iunie 2017, care a vizat doar actualizarea limitelor marimii exploatațiilor agricole ce putea fi sprijinite prin măsurile M2/2A – Ferme mici și M3/2B – Tineri fermieri, în concordanță cu noile prevederi din ghidurile AFIR.

GAL Colinele Buzăului nu a identificat schimbări majore în cadrul listei de nevoi identificate în teritoriu față de momentul realizării SDL și nu a introdus sau a desființat vreo măsură din SDL.

Aprecierea evaluatorului este că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului este **foarte relevantă**.

2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- Sunt activitățile (măsurii, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specificali, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

Indicatori:

- Numarul de masuri de sprijin cuprinse in SDL si bugetul alocat fiecarei masuri;
Strategia GAL Colinele Buzaului cuprinde un numar de 7 masuri cu urmatoarele alocari:
 - ✓ M1 / 1C - Incurajarea integrarii minoritatilor locale si a comunitatilor marginalizate – 22.951 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M2 / 2A - Ferme mici – 90.000 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M3 / 2B - Tineri fermieri – 162.458 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M4 / 6A - Sprijin pentru demararea de activitati neagricole – 140.000 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M5 / 6A - Sprijin pentru desfasurarea de activitati neagricole – 484.367 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M6 / 6B - Investitii in infrastructura sociala – 70.000 euro fonduri nerambursabile;
 - ✓ M7 / 6B - Investitii pentru dezvoltarea satelor – 600.000 euro fonduri nerambursabile.
- Numarul de modificari a indicatorilor mentionati in anexa IV din SDL sau in fisa masurii - 0

Daca GAL a sesizat ca sunt indicatori din anexa IV SDL care nu sunt trecuti in fisa masurii, ulterior nu au fost preluati in ghid, si nici asumati de beneficiar ca indicator, daca a fost omis in ghid sau declaratiile anexe la ghid un angajament de asumare a indicatorilor de catre beneficiar, daca bugetul masurilor si alocarea pe proiect este suficienta pentru a atinge indicatori asumati, etc.

In urma analizei documentelor de la GAL – Anexa IV din SDL, Anexa 2- Monitorizarea trimestriala a GAL-uri de catre AM PNDR, alocarile financiare si indicatorii fiecarei masuri din SDL, prevederilor din fisele masurilor si ghidurile aferente s-a constatat ca sumele alocate pe masuri si pe proiect sunt suficiente pentru a genera indicatorii prevăzuți în strategie. De asemenea indicatorii sunt clari, specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți, nefiind necesara nici o modificare a acestora. Nu a fost sesizata nici o situatie ca sunt indicatori din anexa IV SDL sa nu fie trecuti in fisa masurii sau sa nu fie preluati in ghid, si nici asumati de beneficiar ca indicator.

Indicatorii de rezultat din SDL sunt:

- Numarul total al participantilor instruiti – 25
- Numarul de exploataii agricole sprijinite – 6
- Numarul de locuri de munca create – 12
- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite – 2.050 locuitori

Aprecierea evaluatorului privind logica de intervenție care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este **foarte coerenta**.

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Criterii de evaluare:

- Numarul de obiective atinse sau cu o probabilitate mare de a fi atinse pe perioada implementarii strategiei

Indicatori:

- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de realizare a infrastructurii sociale si medicale – 1 masura (M6/6B) cu o alocare de 70.000 euro.
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de creare de locuri de munca – 4 masuri (M2/2A, M3/2B, M4/6A, M5/6A) cu o alocare de 876.825 euro (90.000 euro, 162.458 euro, 140.000 euro, 484.367 euro)
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de dezvoltare a exploatareilor agricole mici – 1 masura (M2/2A) cu o alocare de 90.000 euro.
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de intrare a tinerilor in agricultura – 1 masura (M3/2B) cu o alocare de 162.458 euro.
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de imbunatatire a serviciilor publice si a infrastructurii de baza din teritoriul GAL – 1 masura (M6/6B) cu o alocare de 600.000 euro.
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de sprijinire a diversificarii activitatilor economice catre zona nonagricola – 2 masuri (M4/6A, M5/6A) cu o alocare de 624.367 euro (140.000 euro, 484.367 euro)
- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate integrarii minoritatilor si a persoanelor devaforizate – 1 masura (M1/1C) cu o alocare de 22.951 euro
- Numarul de proiecte selectate/contractate/finalizate si valoarea acestora
 - ✓ Numar proiecte selectate – 28 cu o valoare de 1.456.451 euro
 - ✓ Numar proiecte contractate – 23 cu o valoare de 1.189.318 euro
 - ✓ Numar proiecte finalizate - 0

Ca urmare a analizei documentelor GAL (Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestriala a GAL-uri de catre AM PNDR, SDL, Indicatorii prevazuti a fi realizati in cadrul proiectelor selectate/contractate/finalizate, rapoarte de selectie, etc.) s-a constatat ca pana la data evaluarii nici un proiect depus la GAL nu a fost finalizat astfel incat obiectivele Strategiei nu a fost inca atinse. Tinand in sa cont de alocarile financiare pe masuri, de numarul si valoarea proiectelor selectate si a proiectelor contractate, raportat la valoarea totala a strategiei (1.569.776 euro) obiective vor putea fi atinse in viitor, pe masura ce proiectele vor incepe sa fie implementate de catre beneficiari.

Aprecierea evaluatorului este ca la data evaluarii obiectivele strategiei au fost atinse **in mica masura**.

Aprecierea evaluatorului este ca probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării este **ridicata**.

4. In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, in ceea ce priveste numarul de locuri de munca, in cadrul masurilor ?

Indicatori:

- Numarul de masuri si alocarea financiara dedicate obiectivului de creare de locuri de munca - 4 masuri (M2/2A, M3/2B, M4/6A, M5/6A) cu o alocare de 876.825 euro (90.000 euro, 162.458 euro, 140.000 euro, 484.367 euro)
- Numarul de proiecte selectate/contractate/finalizate si numarul de locuri de munca asumate a fi create prin acestea
 - ✓ Numar proiecte selectate – 28 cu un numar de 16 locuri de munca nou create
 - ✓ Numar proiecte contractate – 23 cu un numar de 14 locuri de munca nou create
 - ✓ Numar proiecte finalizate - 0

Daca masurile, alocarile financiare si proiectele deja selectate/contractate/finalizate si numarul de locuri de munca asumate a fi create prin acestea au asigurat/vor putea asigura atingerea obiectivului de creare de locuri de munca.

Ca urmare a analizei documentelor GAL (Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestriala a GAL-uri de catre AM PNDR, SDL, Indicatorii prevazuti a fi realizati in cadrul proiectelor selectate/contractate/finalizate, rapoarte de selectie, etc.) s-a constatat ca pana la data evaluarii nici un proiect de la GAL nu a fost finalizat astfel incat nu au fost inca create locuri de munca noi. Tinand in seama cont de alocarile financiare pe masuri, de numarul si valoarea proiectelor selectate si a proiectelor contractate, raportat la valoarea totala a strategiei (1.569.776 euro) obiectivul SDL privind crearea unui numar total de minimum 12 noi locuri de munca este realist si va putea fi atins in viitor, pe masura ce proiectele vor incepe sa fie implementate de catre beneficiari.

Aprecierea evaluatorului este ca la data evaluarii obiectivele strategiei au fost atinse **in mica masura**.

Aprecierea evaluatorului este ca probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării este **ridicata**.

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

5. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

Criterii de evaluare:

- Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);
- Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.);

-
- Rezultele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.

Din analiza documentelor administrative ale GAL Colinele Buzăului (rapoarte de selecție) ca 3 dintre autoritățile publice locale care alcătuiesc teritoriul GAL (comunele Braești, Canești și Odaile) vor beneficia pentru prima dată de finanțare nerambursabilă din PNDR prin intermediul GAL (comunele Canești și Odaile au contractele de finanțare semnate iar comuna Braești este în curs de semnare a contractului). De asemenea 8 din celelalte comune ce alcătuiesc GAL-ul au contracte semnate (7 comune) sau în curs de semnare (1 comună).

În urma implementării celor 28 de proiecte ce sunt selectate la acest moment de către GAL se vor crea un minimum de 12 locuri de muncă, se va îmbunătăți infrastructura de bază locală (asfaltare drumuri – comuna Magura, realizare iluminat public – comuna Jugureni, realizare terenuri de joacă, sport și agrement – comunele Berca, Odaile, Bozioru, Parscov, Tisau) și se vor îmbunătăți calitatea și accesul la serviciile publice (comunele Scortoasa, Canești, Braești, Unguriu).

Proiectele depuse pe măsurile agricole – M2/2A – Ferme mici (6 proiecte) și M3/2B – Tineri fermieri (4 proiecte) aparțin atât unor fermieri care nu au mai accesat fonduri prin PNDR – 6 fermieri cât și unor fermieri care au mai avut proiecte finanțate prin GAL în programarea PNDR 2007-2013 – 3 fermieri.

5 din cele 6 proiecte selectate pe cele 2 măsuri neagricole (M4/6A și M5/6A) aparțin unor beneficiari care nu au mai beneficiat de fonduri prin PNDR. Cel de-al 6-lea aparține unui beneficiar care a mai avut proiect la GAL pe programarea anterioară.

Prezența beneficiarilor care după ce au avut proiect pe GAL au venit și pe noua programare denotă creșterea gradului de încredere în capacitatea GAL-ului de a asigura un proces corect și rapid de evaluare a proiectelor, precum și în posibilitatea de a accesa fonduri nerambursabile.

Toate proiectele depuse la GAL au determinat învățarea colectivă, dezvoltarea de competențe și capacități, îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local și creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private.

Aprecierea evaluatorului este că la data evaluării percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER este reprezentată de o îmbunătățire medie.

Aprecierea evaluatorului este că la data evaluării percepția actorilor locali privind rezultatele ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER este reprezentată de o îmbunătățire medie.

Aprecierea evaluatorului este că la data evaluării percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernării la nivel local datorită aplicării metodei LEADER este reprezentată de o îmbunătățire medie.

IV. Factorii de succes și de insucces

6. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

Criterii de evaluare:

- Eficiența animării
- Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL

- Alocarea financiara din cadrul PNDR programului LEADER, mai precis alocarea pentru GAL, satisface nevoia locala de finantare?
- Respectarea termenelor procedurale de evaluare a proiectelor depuse la AFIR
- Gradul de pregatire a resurselor umane

Indicatori si cuantificare:

- Numarul de sesiuni pe masuri cu proiecte a caror valoare depaseste alocarea pe apel – 5 (sesiunea aferenta masurii M4/6A - Sprijin pentru demararea de activitati neagricole, cele 2 sesiuni aferente masurii M5/6A - Sprijin pentru desfasurarea de activitati neagricole, sesiunea aferenta masurii M2/2A – Ferme mici si sesiunea aferenta masurii M7/6B - Investitii pentru dezvoltarea satelor)
- Numar de proiecte declarate neeligibile de catre AFIR – 2 proiecte in valoare totala de 71.450 euro (1 proiect pe masura M2/2A – Ferme mici – 15.000 euro si 1 proiect pe masura M7/6B - Investitii pentru dezvoltarea satelor – 56.450 euro)
- Raportul dintre valoarea proiectelor depuse la GAL si valoarea fondurilor nerambursabile disponibile prin SDL – 173% (proiecte depuse 2.709.949 euro, fonduri disponibile la GAL – 1.569.776 euro)
- Aprecierea evaluatorului este ca perioada de timp pana la semnarea contractului de finantare de catre beneficiar este una **medie** pentru beneficiarii privati (in general se respecta termenele stabilite de procedurile AFIR) si una **ridicata** pentru beneficiarii publici (nu se prea respecta termenele, contractele se semneaza si la 9 luni de la depunerea acestora la AFIR).
- Aprecierea evaluatorului este ca gradul de instruire/formare si calificativele obtinute de catre personalul GAL este **mediu**.

Din analiza datelor administrative si a documentelor GAL (monitorizari, rapoarte de selectie, notificari de eligibilitate, etc.) rezulta ca din cele 30 de proiecte transmise de GAL catre AFIR doar 2 au fost declarate neeligibile – 6.67%. De asemenea pentru 4 din cele 5 masuri care au fost lansate de GAL au existat sesiuni in care valoarea cumulata a proiectelor depuse a depasit valoarea fondurilor nerambursabile disponibile.

Astfel s-a constatat ca GAL-ul si-a facut bine activitatea de animare, procesul de evaluare realizat de GAL este de calitate si ca necesitatile de finantare din teritoriu depasesc cu mult sume disponibile.

Toti angajatii GAL au fost notati cu punctaj aferent calificativului foarte bine in rapoartele de evaluare. Trei dintre ei au studii superioare iar celalalt are studii medii si toti 4 au experienta lucrului la GAL Colinele Buzăului in programarea PNDR 2007-2013. Fiecare are calificarile necesare desfasurarii activitatilor aferente postului ocupat - una sau mai multe din calificarile urmatoare: expert accesare fonduri structurale si de coeziune europene, expert achizitii publice, evaluator proiecte, manager proiect.

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

7. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii de evaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;

-
- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

Indicatori:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală – potențial 100% pentru teritoriul acoperit de GAL Colinele Buzăului
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite – 0 la data de 1 octombrie 2018 pentru ca nici un proiect nu a fost finalizat; 13 % (aproximativ 4.500 de locuitori din 34.716 locuitori din tot teritoriul GAL)
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER) – 0 la data de 1 octombrie 2018 pentru ca nici un proiect nu a fost finalizat; 16 locuri de munca la finalizarea implementării tuturor proiectelor contractate sau aflate în evaluare la AFIR (doar pentru implementarea SDL GAL Colinele Buzăului)

Informații suplimentare:

- Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL – 28 de proiecte în valoare totală de 1.456.451 euro.

Din analiza documentelor de la GAL (indicatorii din proiecte, rapoarte realizate de GAL) rezulta că la data de 1 octombrie 2018 nici un proiect nu a fost finalizat astfel încât nu a fost creat încă nici un loc de muncă iar procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite este tot 0%. Ținând însă cont de proiectele contractate (23 la număr) și de cele aflate în curs de contractare (5 la număr) se poate afirma cu un grad ridicat de certitudine că odată cu implementarea acestor proiecte SDL GAL Colinele Buzăului va determina crearea a 16 noi locuri de muncă și aproximativ 4.500 de locuitori din teritoriul GAL vor beneficia de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

Aprecierea evaluatorului este că SDL GAL Colinele Buzăului a sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale **intr-o mica masura.**

VI. Stadiul implementării SDL îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL

8. În ce măsură au fost îndeplinite obiectivele și indicatorii propuși prin SDL pe baza proiectelor selectate/contractate?

Criterii de evaluare:

- Indicatorii prevăzuți în SDL au fost îndepliniți ținând cont de proiectele selectate/contractate

Indicatori:

- Numărul total al participanților instruiți - 0
- Numărul de exploatații agricole sprijinite - 10
- Numărul de locuri de muncă create - 16
- Numărul populației nete care beneficiază de servicii/infrastructura îmbunătățite – 4.500
- Valoarea proiectelor depuse la GAL – 2.709.949 euro
- Valoarea proiectelor eligibile și neselectate – 669.175 euro
- Valoarea proiectelor selectate – 1.456.451 euro
- Valoarea proiectelor contractate – 1.189.318 euro
- Valoarea sumelor plătite către beneficiari - 229.250 euro

Ca urmare a analizei documentelor GAL (Anexa IV cu indicatori din SDL, Anexa 2-Monitorizarea trimestrială a GAL-uri de către AM PNDR, SDL, Indicatorii prevăzuți a fi realizați în cadrul proiectelor selectate/contractate/finalizate, rapoarte de selecție, etc.) s-a constatat că până la data evaluării nici un proiect de pe lângă GAL nu a fost finalizat astfel încât obiectivele și indicatorii aferenți strategiei nu au fost încă atinse. Ținând însă cont de alocările financiare pe măsuri, de numărul și valoarea proiectelor selectate și a proiectelor contractate, raportat la valoarea totală a strategiei (1.569.776 euro) obiective și indicatorii vor putea fi atinse în viitor, pe măsura ce proiectele vor începe să fie implementate de către beneficiari.

GAL Colinele Buzăului a selectat și de pe lângă AFIR un număr de 28 de proiecte în valoare totală nerambursabilă de 1.456.451 euro – 92,78% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte. Din cele 28 au fost contractate 23 de proiecte cu o valoare cumulată de 1.189.318 euro – 75,76% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte. AFIR-ul a plătit, până la data de 1 octombrie 2018, beneficiarilor GAL Colinele Buzăului o sumă în valoare de 229.250 euro – 14,60 % din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte - din care: 11.250 euro pentru beneficiarii măsurii M2/2A, 120.000 euro pentru beneficiarii măsurii M3/2B și 98.000 euro pentru beneficiarii măsurii M4/6A.

Numărul de exploatare agricole ce urmează a fi sprijinit prin proiectele deja depuse este de 10, față de 6 cât este valoarea indicatorului de monitorizare din strategie.

Numărul de locuri de muncă ce va fi creat prin proiecte de la GAL este de 16 față de 12 cât este valoarea indicatorului de monitorizare din strategie.

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățite va fi de aproximativ 4.500 locuitori față de 2.050 cât este valoarea indicatorului de monitorizare din strategie.

GAL Colinele Buzăului va trebui să lanseze și cele 2 măsuri rămase M1 / 1C - Încurajarea integrării minorităților locale și a comunităților marginalizate – 22.951 euro fonduri nerambursabile și M6 / 6B - Investiții în infrastructură socială – 70.000 euro fonduri nerambursabile pentru a se apropia de procentul de contractare de 100%, pentru a-și respecta angajamentele pentru care a primit punctaj la selecția strategiilor și pentru a-și putea îndeplini indicatorul privind numărul total al participanților instruiți – 25.

Aprecierea evaluatorului este că la data evaluării obiectivele și indicatorii strategiei au fost atinse **în mica măsură**.

Aprecierea evaluatorului este că probabilitatea atingerii acestor obiective și indicatori în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării este **ridicată**.

Capitolul 7

Concluzii, recomandări și lecții învățate

În urma analizării celor 6 teme de evaluare și a celor 8 întrebări se pot trage câteva concluzii cu privire la rezultatul evaluării la data de 1 octombrie 2018:

- Gal Colinele Buzăului a lansat 2 apeluri de selecție pentru 5 din cele 7 măsuri cuprinse în strategie. În cadrul acestor apeluri de selecție au fost depuse la GAL un număr total de 42 de proiecte cu o valoare totală nerambursabilă de 2.709.949 euro. Din acestea GAL Colinele Buzăului a selectat și deus la AFIR un număr de 30 de proiecte din care 28 sunt eligibile (2 au fost declarate neeligibile). Cele 28 au o valoare totală nerambursabilă de 1.456.451 euro – 92,78% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte- restul de proiecte fiind: 1 retras, 4 neconforme, 2 neeligibile și 7 eligibile fără finanțare. Din cele 28 au fost contractate 23 de proiecte cu o valoare cumulată de 1.189.318 euro – 75,76% din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte. AFIR-ul a plătit, până la data de 1 octombrie 2018, beneficiarilor GAL Colinele Buzăului o sumă în valoare de 229.250 euro – 14,60 % din totalul fondurilor nerambursabile disponibile pentru finanțarea de proiecte - din care: 11.250 euro pentru beneficiarii măsurii M2/2A, 120.000 euro pentru beneficiarii măsurii M3/2B și 98.000 euro pentru beneficiarii măsurii M4/6A;
- Nici unul dintre cele 23 de proiecte contractate nu s-au finalizat astfel încât gradul de îndeplinire al obiectivelor și indicatorilor din strategie este "0" deoarece un indicator sau un obiectiv este considerat îndeplinit doar atunci când proiectul este finalizat și beneficiarul și-a primit ultima tranșă de plată;
- Strategia de dezvoltare locală a fost bine realizată, SDL fiind încă foarte relevantă și cu o logică a intervenției corelată cu nevoile din teritoriu până în acest moment GAL-ul făcând o singură modificare de strategie care nu afectat semnificativ fișele măsurilor, indicatorii de monitorizare sau obiectivele;
- Impactul implementării SDL la nivelul întregului teritoriu este limitat deoarece necesitățile de finanțare sunt mult mai mari decât sumele disponibile prin GAL;
- Potențialul de îndeplinire a obiectivelor și indicatorilor pe măsura ce proiectele sunt implementate de către beneficiari este ridicat:
 - ✓ Numărul de exploatații agricole sprijinite prevăzut în SDL este 6 iar numărul de exploatații agricole ce urmează a fi sprijinite prin proiectele depuse este de 10;
 - ✓ Numărul de locuri de muncă nou create prevăzut în SDL este 12 iar numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create prin proiectele depuse este de 16;
 - ✓ Populația netă care beneficiază de servicii/ infrastructură îmbunătățite prevăzut în SDL este de 2.050 de oameni iar numărul locuitorilor ce urmează să beneficieze de servicii/ infrastructură îmbunătățite prin proiecte este de aproximativ 4.500 de locuitori;
 - ✓ Numărul de participanți instruiți prevăzut în SDL este de 25 iar GAL-ul urmează să lanseze măsura M1/1C - Încurajarea integrării minorităților locale și a comunităților marginalizate cu o alocare de 22.951 euro.

In vederea implementarii corecte a SDL, caracterizata prin indeplinirea obiectivelor si a indicatorilor de rezultat si prin respectarea angajamentelor pentru care GAL-ul a primit punctaj si sume in plus in buget GAL Colinele Buzaului trebuie sa:

- Lanseze apeluri de selectie pentru cele 2 masuri ramase - M1/1C - Incurajarea integrarii minoritatilor locale si a comunitatilor marginalizate cu o alocare de 22.951 euro si M6 / 6B - Investitii in infrastructura sociala cu o alocare de 70.000 euro;
- Sprijine beneficiarii in procesele de implementare a proiectelor contractate, iar in cazul beneficiarilor cu proiecte aflate in evaluare la AFIR sa ii sprijine pe cat posibil in vederea urgentarii acestui proces.

Principalele lectii invatata cu aplicabilitate in viitor, eventual pentru urmatoarea strategie de dezvoltare locala este necesitatea GAL-ului de a deschide mai rapid sesiuni de depunere de proiecte pentru toate masurile disponibile si necesitatea de a o suma cat mai mare pentru finantarea de proiecte.